

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АЕРОКОСМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ М. Є. ЖУКОВСЬКОГО
«ХАРКІВСЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ»**

**КАФЕДРА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ,
СПОРТУ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ**

ЗБІРНИК ТЕЗ

II ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ,
СПОРТУ, ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ТА ЯКОСТІ ЖИТТЯ
РІЗНИХ ВЕРСТВ НАСЕЛЕННЯ»**

22 березня 2024 року

Харків - 2024

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АЕРОКОСМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ М. Є. ЖУКОВСЬКОГО
«ХАРКІВСЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ»
КАФЕДРА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ,
СПОРТУ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ

ЗБІРНИК ТЕЗ

II ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ, СПОРТУ,
ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ТА ЯКОСТІ ЖИТТЯ
РІЗНИХ ВЕРСТВ НАСЕЛЕННЯ»

22 березня 2024 року

Харків – 2024

УДК 796(063)

A43

Актуальні питання фізичного виховання, спорту, здорового способу та якості життя різних верств населення : збірник тез II Всеукраїнської науково-практичної конференції (електронне видання), 22 березня 2024 року. Харків : Національний аерокосмічний університет імені М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут», 2024. 372 с.

У збірнику представлені тези за напрямками роботи конференції: фізичне виховання та рухова активність різних верств населення; удосконалення підготовки спортсменів; олімпійський, паралімпійський та професійний спорт; проблеми формування здорового способу та якості життя людини у сучасному суспільстві.

Збірник тез представляє теоретичний і практичний інтерес для докторів, аспірантів, магістрів, студентів, тренерів, спортсменів, викладачів, наукових працівників.

Голова організаційного комітету: *Баканова О.Ф., к.фіз.вих., доцент, завідувач кафедри фізичного виховання, спорту та реабілітації.*

Організаційний комітет: *Рядова Л. О., к.фіз.вих., старший викладач кафедри, Крамаренко В. І., старший викладач кафедри.*

Редакційна колегія:

Баканова Олександра Феліксівна – кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент, завідувач кафедри фізичного виховання, спорту та реабілітації.

Рядова Ліліана Олегівна – кандидат наук з фізичного виховання та спорту, старший викладач кафедри фізичного виховання, спорту та реабілітації.

Крамаренко Валентина Іванівна – старший викладач кафедри фізичного виховання, спорту та реабілітації.

Білоус Наталія Сергіївна – старший викладач кафедри фізичного виховання, спорту та реабілітації.

Єварницький Ігор Андрійович – старший викладач кафедри фізичного виховання, спорту та реабілітації.

Єрмоменко Віталій Миколайович – старший викладач кафедри фізичного виховання, спорту та реабілітації.

Кононенко Неллі Миколаївна – старший викладач кафедри фізичного виховання, спорту та реабілітації.

Криворучко Світлана Миколаївна – старший викладач кафедри фізичного виховання, спорту та реабілітації.

Самохін Олексій Олексійович – старший викладач кафедри фізичного виховання, спорту та реабілітації.

Слободянюк Олег Вячеславович – старший викладач кафедри фізичного виховання, спорту та реабілітації.

Затверджено

Вченою радою гуманітарно-правового факультету
Національного аерокосмічного університету імені М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»
(протокол № 6 від 12 березня 2024 року)

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1 ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ ТА РУХОВА АКТИВНІСТЬ РІЗНИХ ВЕРСТВ НАСЕЛЕННЯ

Авдєєв О. С. Вплив занять тхеквондо на рівень розвитку фізичних якостей у здобувачів вищої освіти.....	12
Азаренкова Л. Л. Сутність здоров'язбережувальної компетентності в системі фізичного виховання технічного закладу вищої освіти.....	15
Бабенко В. Г., Євдокимова Л. Г., Корж Є. М. Децо про фізичні вправи й рухову активність людей поважного віку.....	19
Бабець М. Ю. Ефективність використання онлайн-платформ із фітнес-тренуваннями для здобувачів вищої освіти.....	23
Батулін Д. С. Вплив занять атлетичною гімнастикою на психофізичний стан у здобувачів вищої освіти.....	27
Білоус Н. С. Вплив занять гандболом на соціальну адаптацію здобувачів у закладі вищої освіти.....	30
Бобренко С. М., Княгницька Д. О. Організація фізкультурно-оздоровчих занять для дітей старшого дошкільного віку.....	34
Бровко К. С. Вплив рухової активності на стан здоров'я шкіри.....	38
Вартанян К. В. Спортивні ігри як засіб побудови позитивних взаємин між здобувачами вищої освіти та викладачами.....	41
Веретельникова Н. А. Вплив занять аеробікою на стан фізичного та психічного здоров'я у здобувачів вищої освіти.....	45
Воловик Н. І., Підвальна О. В. Визначення складу тіла у здобувачок вищої освіти.....	48
Вус А. С. Вплив занять аеробікою на функціональний стан систем у здобувачів вищої освіти.....	51
Галазюк В. О., Дуднік Ю. М., Мананчиков А. А. Організація стрільби з лука як засоба фізичного виховання в закладі вищої освіти	54
Гончар В. В. Вплив занять настільним тенісом на когнітивні функції у здобувачів вищої освіти.....	58
Гопей М. М., Гопей А. М., Рудоман А. О. До питання оптимізації процесу фізичного виховання у дітей із вадами слуху.....	61
Гринько В. М. Фізична культура в професійній підготовці майбутніх залізничників.....	65
Гриценко В. О. Формування мотивації у здобувачів вищої освіти до систематичних занять з фізичного виховання.....	68
Громко Є. А. Застосування фізичних вправ як спосіб покращення фізичних якостей та стану здоров'я медичних працівників.....	73

Гопей М. М., викладач

Гопей А. М., викладач

Рудоман А. О., здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти
Національний університет фізичного виховання і спорту України,
м. Київ, Україна

ДО ПИТАННЯ ОПТИМІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ У ДІТЕЙ ІЗ ВАДАМИ СЛУХУ

Анотація. У роботі представлено результати досліджень, спрямованих на вивчення, розроблення і практичну апробацію педагогічних технологій процесу фізичного виховання, які безсумнівно повинні відповідати тенденціям сьогодення, допомагаючи вчителю досягти максимальних результатів у вирішенні багатьох завдань під час роботи з дітьми з вадами слуху, зокрема: інтенсифікації всіх рівнів навчально-виховного процесу; підвищення ефективності та якості процесу навчання; підвищення активності пізнавальної діяльності; поглиблення міжпредметних зв'язків; збільшення обсягу та оптимізація пошуку потрібної інформації; індивідуалізації і диференціації процесу навчання.

Ключові слова: баскетбол, діти, вади слуху, технологія, фізичне виховання.

Вступ. Актуальність проблеми здоров'яформування у процесі інклюзивного фізичного виховання дітей із порушеннями слуху зумовлює необхідність пошуку відповідей на низку запитань щодо визначення концептуальних положень, якими доцільно керуватися під час організації навчально-виховного процесу як у спеціалізованих закладах освіти, так і у загальноосвітніх закладах середньої освіти, поєднання можливостей змісту, методів і засобів фізичної культури у контексті формування ціннісного ставлення школярів до власного здоров'я [3, 5].

Мета дослідження: дослідити ефективність технології оптимізації процесу фізичного виховання у дітей із вадами слуху.

Матеріал і методи дослідження. Дослідження проводились на базі Національного університету фізичного виховання і спорту України, а також спеціалізованих загальноосвітніх школах-інтернатах для дітей зі зниженим слухом міста Києва та Київської області. У дослідженнях прийняли участь 236 учнів віком від 13 до 18 років з різними вродженими або набутими вадами слуху.

Методи дослідження: теоретичний аналіз і узагальнення даних спеціальної наукової та методичної літератури, моніторинг інформаційних ресурсів мережі Інтернет, анкетування, педагогічний експеримент, методи

II Всеукраїнська науково-практична конференція
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ, СПОРТУ, ЗДОРОВОГО СПОСОБУ
ТА ЯКОСТІ ЖИТТЯ РІЗНИХ ВЕРСТВ НАСЕЛЕННЯ»

математичної статистики, методи комп'ютерного програмування (метод висхідної розробки).

Виклад основного матеріалу дослідження. Для вирішення проблеми ознайомлення із сучасними формами рухової активності та зацікавленості в них школярів із вадами слуху використовувалися мультимедійні технології, які розглядалися як ефективний засіб процесу фізичного виховання [4].

Мультимедійні технології – це сукупність сучасних засобів аудіо-, теле-, візуальних і віртуальних комунікацій, що використовуються в процесі організації, планування та управління різних видів діяльності [1].

Результати досліджень рівня теоретичних знань школярів із вадами слуху показали низький рівень теоретичної підготовленості і їх оцінки щодо власної здоров'яформируючої діяльності, понять здорового способу життя, його бачення [2].

Вище викладене обґрунтувало актуальність та необхідність розробки технології оптимізації процесу фізичного виховання дітей із вадами слуху, структуру якої склали три етапи практичної реалізації, кожен з яких вирішував відповідні завдання:

- підготовчий - діагностика морфофункціональних показників, рівня фізичної, технічної, тактичної та теоретичної підготовленості, а також психофізіологічного стану організму дітей старшого шкільного віку з вадами слуху; інформування учнів про результати проведеного попереднього дослідження; відбір та розробка засобів і методів підвищення рівня фізичної підготовленості школярів із вадами слуху; ознайомлення учнів із організаційними умовами проведення експерименту; адаптація організму школярів із вадами слуху до механізму дії відібраних засобів; проведення поточного контролю.

- корекційний - підвищення рівня фізичної підготовленості в учнів із вадами слуху; покращення значень морфофункціональних показників їх організму; поліпшення результатів прояву психофізіологічного стану їх організму.

- підтримуючий - вивчення досягнутого рівня прояву фізичних якостей у дітей старшого шкільного віку з вадами слуху; підтримання змін морфофункціонального й психофізіологічного стану даного контингенту; оптимізація значень інших видів підготовленості учнів із вадами слуху.

Оцінка ефективності запропонованої нами технології проводилася відповідно до встановлених змін даних критеріїв ефективності у двох групах випробовуваних контрольній та експериментальній протягом здійснення формувального експерименту.

Аналіз результатів дослідження рівня прояву фізичної працездатності показав, що як серед хлопців, так і серед дівчат експериментальної групи достовірно покращилися координаційні та швидкісно-силові здібності, засвідчивши підвищення рівня їх фізичної підготовленості за даними показниками з середнього до достатнього. Набули також достовірних змін у бік

II Всеукраїнська науково-практична конференція
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ, СПОРТУ, ЗДОРОВОГО СПОСОБУ
ТА ЯКОСТІ ЖИТТЯ РІЗНИХ ВЕРСТВ НАСЕЛЕННЯ»

поліпшення середніх значень показники гнучкості та загальної витривалості. В контрольній групі даних позитивних результатів виявлено не було.

Також нами була встановлена позитивна динаміка змін сумарної оцінки рівня прояву технічної, тактичної та теоретичної підготовки учнів із вадами слуху до та після проведення експерименту порівняно з даними контрольної групи.

Окремо слід відзначити достовірні зміни морфофункціонального стану школярів експериментальної групи, що проявилися у покращенні середніх розрахункових значень життєвого та силового індексів, в той час як серед учнів контрольної групи в ході проведення формувального експерименту дані показники практично не змінилися.

Висновки. Отримані результати формувального експерименту підтвердили ефективність розробленої нами технології і дозволили відкрити нові перспективи підвищення рівня фізичної підготовленості у дітей старшого шкільного віку з вадами слуху в процесі їх фізичного виховання.

Діти з порушеннями слуху можуть і повинні займатися фізичними вправами, і як визначено науковою і методичною літературою та нашими дослідженнями зокрема. це створює значний потенціал задля розвитку опорно-рухового апарату, когнітивного, психічного і соціального формування.

Перспективи подальших досліджень. Зіткнувшись з реальністю інклюзії в школі, відчувається нестача навчально-методичних матеріалів із фізичного виховання для роботи з таким контингентом. Існує багато питань, які все ще потребують вирішення та вивчення, наприклад, ефективність окремих стратегій адаптивного фізичного виховання для інклюзивної освіти, оцінка більших груп учнів із вадами слуху у більшій кількості шкіл, у більшій кількості країн з різними культурами та мовами жестів, аналіз діяльності з урахуванням зворотного зв'язку від дітей із вадами слуху, що визначить перспективу подальших наших досліджень.

Список використаної літератури

1. Гонцова В. В., Орлик О. В. Сучасні мультимедійні технології. *Інформатика та інформаційні технології* : матер. студ. наук. конф., 20 квіт. 2015 р. Одеса : ОНЕУ. С. 76–79.

2. Гопей М. Інформаційно-модульна програма «Баскетбол 3х3» в практиці фізичного виховання дітей з вадами слуху. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія № 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)* : зб. наук. пр. / за ред. О. В. Тимошенка. Київ : Видавництво НПУ імені М. П. Драгоманова, 2021. Вип. 1 (129) 21. С. 23–27.

3. Кашуба В., Маслова О., Ричок Т. Технологія корекції фізичного стану школярів з вадами слуху в процесі фізичного виховання. *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*. 2018. № 2. С. 42–48.

4. Маслова О., Гопей М. Обґрунтування необхідності розробки інноваційних технологій для оптимізації процесу фізичного виховання дітей з

II Всеукраїнська науково-практична конференція
«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ, СПОРТУ, ЗДОРОВОГО СПОСОБУ
ТА ЯКОСТІ ЖИТТЯ РІЗНИХ ВЕРСТВ НАСЕЛЕННЯ»

вадами слуху. *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*. 2017. № 3. С 78–85.

5. Маслова О., Савченко Ю., Богданович Л., Голуб Ю., Шумійчук В. Ендоекологічні підходи формування здоров'я дітей з вадами слуху у процесі адаптивного фізичного виховання. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія № 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)* : зб. наук. пр. / за ред. О. В. Тимошенка. Київ : Видавництво НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. Вип. 6 (100) 18. С. 59–62.